

DEBRECENI REFORMÁTUS HITTUDOMÁNYI EGYETEM

**DRÁMAPEDAGÓGIA TERÜLETEN
PEDAGÓGUS-SZAKVIZSGÁRA FELKÉSZÍTŐ**

szakirányú továbbképzési szak

KÉPZÉSI FÜZET

Debreceni Református Hittudományi Egyetem
Felnőttképzési Központ

Debrecen
2017

DEBRECENI REFORMÁTUS HITTUDOMÁNYI EGYETEM

**DRÁMAPEDAGÓGIA TERÜLETEN
PEDAGÓGUS-SZAKVIZSGÁRA FELKÉSZÍTŐ**
szakirányú továbbképzési szak

szerkesztette: Fehér Péter

Debreceni Református Hittudományi Egyetem
Felnőttképzési Központ

Debrecen
2017

Tartalomjegyzék

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK	1
KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK	2
MINTATANTERV	6
TANULMÁNYI INFORMÁCIÓK.....	8
FELNŐTTKÉPZÉSI SZERZŐDÉS	9
TANTÁRGYLEÍRÁSOK	11
SZIGORLATI TÉTELEK (II. FÉLÉV).....	60
ZÁRÓVIZSGA TÉTELEK (IV. FÉLÉV)	61

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

Az intézmény neve és címe:	Debreceni Református Hittudományi Egyetem 4026 Debrecen, Kálvin tér 16. Telefonszám: 52/518-500
Intézmény azonosító:	FI12746
Központvezető:	Fülekiné Joó Anikó
Képzésfelelős:	Pinczésné dr. Palásthy Ildikó PhD
Tanulmányi előadók:	Harangi Ibolya oktatásszervező Fehér Péter oktatásszervező
Képzési forma:	esti tagozat

KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK
Drámapedagógia területen pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú
továbbképzési szak

- I. A szakirányú továbbképzési szak megnevezése:** Drámapedagógia területen pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési szak
- II. A létesítést engedélyező határozat ügyiratszám:** OH-FHF/1115-4/2009 és az azt módosító OH-FHF/419-5/2011.
- III. A létesítő intézmény neve:** Nyugat-magyarországi Egyetem
- IV. A szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:** Szakvizsgázott pedagógus, drámapedagógia szakterületen
- V. A szakirányú továbbképzés képzési területe:** Pedagógusképzés képzési terület
- VI. A felvétel feltételei:** Pedagógusképzés képzési területen legalább alapképzésben szerzett oklevél
- VII. A képzési idő:** 4 félév
- VIII. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:** 120 kredit
- IX. A képzés során elsajátítandó ismeretkörök, szakmai képességek**

A) Tudáselemek, megszerezhető ismeretek

Kötelező ismeretek

A pedagógusképzésben szerzett ismeretekre és a gyakorlati tevékenység tapasztalataira építve a képzés során a továbbképzés hallgatói felkészülnek a pedagógus munkakörök, illetve az intézményekhez kapcsolódó speciális feladatok ellátására.

Ismereteket szereznek a közoktatás rendszerének, intézményrendszerének működéséről, hatékony irányításáról, az oktatás-nevelés tartalmi szabályozásának új követelményeiről.

Választható ismeretek

A drámapedagógia szakirányú képzés hallgatója ismeretekre tesz szert a különböző dramatikus tevékenységtípusok területén (gyakorlatok, dramatikus játék, színházi munka, tanítási dráma, szakértői dráma, színházi nevelési program). Ismeri a verbális és a nemverbális kommunikáció általános

törvényszerűségeit. Ismeri a szerepjáték fajtáit, azokat a célnak megfelelően tudja alkalmazni. Ismeri az improvizációs technikát. Ismeri a hatás- és előadáselemzési eljárásokat (azok alkalmazásában jártasságra tesz szert). Ismereteket szerez a játékelmélet területéről, valamint a tánc-, a zene- és a színháztörténet területéről.

B) Személyes adottságok, készségek

Kötelező ismeretek

Képessé válnak a fenti ismeretek alkalmazására az oktatásban-nevelésben.

Választható ismeretek

Kreativitás, ötletgazdagság. Új ötletek, megoldások kipróbálása. Improvizációs képesség. Problémaelemzés, problémafeltárás. Tervezési készség. Ismeretek megfelelő helyen és időben történő alkalmazása. Gyakorlatias feladatértelmezés. A drámapedagógusok számára rendkívül fontos a fentiek mellett: partneri viszony elfogadása, konszenzus-készség, nyitottság és érdeklődés a tanulók személyes véleménye iránt, empátia, etikai érzék, képzelet, jó írásbeli-szóbeli kommunikációs képesség, tolerancia, együttműködési készség és rugalmasság.

C) A szakképzettség alkalmazása, felhasználhatósága

Kötelező ismeretek

Szakképzettségüket felhasználják a nevelő-oktató munkájuk során, adott pedagógus munkakörök, valamint adott intézményekhez kapcsolódó speciális feladatok ellátása kapcsán.

Választható ismeretek

A drámapedagógus olyan szakmai kultúrával rendelkező szakember, aki az oktatás-nevelés területén a NAT Művészetek fejezetének Dráma alfejezete szerinti tanításra alkalmas, aki alkalmas továbbá az alapfokú művészeti iskolák színjátéktagozatán a főtárgy (drámajáték), a tréningtárgyak (beszéd- és mozgásgyakorlat) tanítására, aki a dramatikus módszereket tantárgyi keretektől függetlenül is alkalmazni tudja, aki a drámapedagógia különböző megjelenési formái kapcsán önálló véleményalkotásra, kommunikációs-szakmai feladatok igényes megoldására alkalmas. Széleskörű kommunikációs, szervezési-rendezési, valamint esztétikai és művelődéstörténeti ismereteit az iskolák életében sokoldalúan képes hasznosítani.

X. A képzés kötelező és választható ismeretkörökre tagolódik

A) Kötelező ismeretkörök: 55 kredit

Közigazgatási, EU-s és államháztartási ismeretek: (7 kredit)

A Magyar Köztársaság alkotmányos alapjai, a közigazgatás felépítése és működése, alapvető államháztartási ismeretek, a közigazgatási eljárás szabályai; Európai uniós alapismeretek.

A nevelési-oktatási intézmény, mint szervezet: (7 kredit)

A közoktatási intézmények működésének jogi szabályozása; intézmény és környezete; szervezeti kultúra; az intézmény képének tudatos alakítása; az intézmény vezetése, intézményszintű tervezés, információáramlás, kommunikáció; innováció és szervezetfejlesztés; a tanári, tanulói és szülői szerveződések.

A nevelési-oktatási intézmény hatékonysága: (12 kredit)

A hatékonyság mutatói, mérési lehetőségei, a tanulói és a pedagógusi munka értékelése, osztályozása; a minőségbiztosítás modelljei; a pedagógus tevékenységét segítő új eljárások, módszerek, technikák.

A pedagógus a nevelési-oktatási intézmény szervezetében: (9 kredit)

A pedagógus szerepei, feladatkörei, munkatevékenységei a változó közoktatási rendszerben; a pedagógus önismereti, önértékelési, önfejlesztési módszereinek megismerése, gyakorlása; a pedagógusok mentálhigiénéje, konfliktusok és kezelésük; az oktatási folyamat tervezése.

Sajátos pedagógiai, pszichológiai ismereteket és módszereket igénylő személyiségek, illetve csoportok nevelése-oktatása: (20 kredit)

A személyiségfejlesztés pszichológiai alapjai; gyermekbiológiai alapismeretek; a sajátos nevelési igényű gyerekek vizsgálatával kapcsolatos eljárások, fejlesztésük lehetséges módjai; hátrányos helyzetűek, lemaradók, fogyatékosok együttnevelése; egységesség-differenciálás az oktatásban, az integráció feltételei; nemzeti és etnikai kisebbségek az oktatásban; a tehetség felismerése, fejlesztésük lehetőségei; az egészségnevelés, az egészségfejlesztés, a mentálhigiéne és a drogmegelőzés kérdései.

B) Választható ismeretkörök: 55 kredit

1. A drámapedagógia elmélete és gyakorlata: (30 kredit)

Játékelméleti témacsoport

Pedagógiai játékelmélet, játékszociológia, játékpszichológia, a kommunikáció lélektani alapjai, kommunikációs és önismereti gyakorlat, improvizációs gyakorlat, drámajátékok, kreatív tréning, szerepjáték-elmélet.

Drámajáték témacsoport

A drámapedagógia elmélete és gyakorlata, tanítási dráma, drámajáték-vezetés, a dialógusszerkesztés elmélete és gyakorlata, beszédgyakorlat, drámaóra-vezetés,

képességfejlesztő gyakorlatok, társművészetek: zeneelmélet, bábjátékos ismeretek, tánctörténet és -műelemzés, táncismeret.

Dramaturgiai témacsoport

Dráma- és színházesztétika, dráma- és színháztörténet, dramatizálási gyakorlat, műsorszerkesztési és -rendezési gyakorlat, hatás- és előadás-elemzés.

2. A kötelezően választandó módszertani specializáció: (25 kredit)

Kisgyermekkorai drámapedagógiai specializáció: óvodapedagógus, tanítói, gyógypedagógiai tanári, szociálpedagógus szakképzettségűek részére. Vers- és mesemondás, a nehezen nevelhető gyermek játéka, a gyógyító játék, dramatikus szokások, a hagyomány játéka és táncai, ünnepi szertartások, rituális játékok.

Színi nevelési specializáció: óvodapedagógus, tanári, tanítói, szociálpedagógus, andragógus, művelődésszervező, pedagógia szakos szakképzettségűek részére. Vers-és mesemondás; tánc- és mozgásszínházi tréning; díszlet, jelmez, scenika; kreatív zenei gyakorlat; a színházi nevelés korszerű módszerei.

XI. A szakdolgozat kreditértéke: 10 kredit

XII. A számonkérés módja:

Minősített aláírás, gyakorlati jegy, kollokvium, szigorlat (indexben rögzítve, kreditértéket hozzárendelve).

A záróvizsgára bocsátás feltételei:

- A tantervben előírt valamennyi tanulmányi és vizsgakötelezettség teljesítése
- Bírálattal elfogadott szakdolgozat
- Gyakorlati jeggyel minősített zárógyakorlat

XIII. A képzés infrastrukturális feltételei (könyvtár, számítógép, projektor) biztosítottak

XIV. Képzésfelelős: Pinczésné dr. Palásthy Ildikó PhD

MINTATANTERV
Drámapedagógia területen pedagógus-szakvizsgára felkészítő
szakirányú továbbképzési szak
2017 esti tagozat

Kód	Tantárgyak	Előfeltételek	I.	II.	III.	IV.	St.
	Kötelező ismeretkörök						
FDKEA1E	Közigazgatási, Eu-s és államigazgatási ismeretek		10+5 k 7				K
FDNSZ1E	A nevelési-oktatási intézmény mint szervezet		10+0 k 7				K
FDNIH1E	A nevelési-oktatási intézmény hatékonysága			10+5 k 12			K
FDPNI1E	A pedagógus a nevelési-oktatási intézmény szervezetében			10+5 k 9			K
FDSPP1E	Sajátos pedagógiai, pszichológiai ismeretek				10+5 k 10		K
FDSPP2E	Sajátos pedagógiai, pszichológiai ismeretek	FDSPP1E				5+10 gyj 10	K
	Választható ismeretek						
	<i>I. A drámapedagógia elmélete és gyakorlata</i>						
	<i>Játékelméleti témacsoport</i>						
FDPEJ1E	Pedagógiai játékelmélet *		10+5 k 5				K
FDOGY1E	Önismereti gyakorlat		0+15 ma 2				K
FDDJA1E	Drámajátékok *			0+15 gyj 3			K
	<i>Drámajáték témacsoport</i>						
FDDPE1E	A drámapedagógia elmélete*		10+0 gyj 4				K
FDDPE2E	A drámapedagógia elmélete*	FDDPE1E		5+5 gyj 1			K
FDTAD1E	Tanítási dráma	FDDPE1E FDDPE2E			0+10 gyj 1		K
FDDGY1E	Drámapedagógiai gyakorlat		0+10 ma 1				K
FDDGY2E	Drámapedagógiai gyakorlat	FDDGY1E		0+10 ma 1			K
FDDGY3E	Drámapedagógiai gyakorlat	FDDGY2E			0+10 gyj 1		K
FDJVE1E	Drámajáték-vezetés					0+10 gyj 1	K
FDDSZ1E	Dialógusszerkesztés			0+10 gyj 2			K
FDBAB1E	Társművészetek: báb		5+5 gyj 2				K
	<i>Dramaturgia témacsoport</i>						
FDSZT1E	Dráma- és színháztörténet *		10+5 k 2				K
FDMSZ1E	Műsorszerkesztés *			5+5 gyj 1			K
FDREG1E	Rendezésmélet és – gyakorlat *			0+10 gyj 1			K
FDREG2E	Rendezésmélet és – gyakorlat	FDREG1E			0+10 k 1		K
FDEHA2E	Előadás- és hatáselemzés				0+5 gyj 1		K
	<i>II. Kötelezően választandó módszertani specializáció</i>						
	<i>Kisgyermekkor drámapedagógiai specializáció</i>						
FDVEM1E	Vers- és mesemondás				0+10 gyj 4		KV

FDNEH1E	A nehezen nevelhető gyermekek játéka					0+15 gyj 3	KV
FDGYJ1E	Gyógyító játék				0+10 gyj 4		KV
FDUSZ1E	Ünnepi szertartások				0+10 gyj 4		KV
FDNGJ1E	Népi gyermekjátékok					0+15 gyj 3	KV
FDSGY1E	Specializációs gyakorlat				0+15 ma 4		KV
FDSGY2E	Specializációs gyakorlat	FDSGY1E				0+45 gyj 3	KV
	<u>Színi nevelési specializáció</u>						
FDVEM1E	Vers- és mesemondás				0+10 gyj 4		KV
FDTMO1E	Tánc- és mozgásszínház					0+15 gyj 3	KV
FDDJS1E	Díszlet, jelmez, szcenika				0+10 gyj 4		KV
FDKZE1E	Kreatív zene				0+10 gyj 4		KV
FDSZN1E	A színházi nevelés korszerű módszerei					0+15 gyj 3	KV
FDSGY1E	Specializációs gyakorlat				0+15 ma 4		KV
FDSGY2E	Specializációs gyakorlat	FDSGY1E				0+45 gyj 3	KV
FDSZD1E	Szakedolgozat					10	K
	Össz-óraszám		100	95	95	100	390
	Kreditszám		30	30	30	30	120

* A 2. félévi szigorlat tárgyai (a választás figyelembevételével)

TANULMÁNYI INFORMÁCIÓK

Tanév: 2017/18.

A tanév időbeosztása:

ősz félév:

szorgalmi időszak: 2017. szeptember 4. – december 8.

vizsgaidőszak: 2017. december 11. – 2018. január 26.

tavaszi félév:

szorgalmi időszak: 2018. február 5. – május 11.

vizsgaidőszak: 2018. május 14. – június 22.

Beiratkozás: az első konzultáció alkalmával

Konzultációk: havonta két alkalommal pénteken 13.00-tól, szombaton 9.00-tól.

A részletes órarend elérhető a Felnőttképzési Központ honlapján:

<http://www.drhe.hu/felnottkepzesi-kozpont>

Ügyintézés helye és ideje: Felnőttképzési Központ fsz. 030.
Hétfőtől csütörtökig 9.00-tól 16.00-ig
Pénteken 9.00-tól 13.00-ig
Telefonszám: 52/518-562
E-mail: felnottkepzes@drhe.hu

Képzési díj: 100.000 Ft/ félév

Beiratkozási/registrciósi díj: 8.000 Ft/ félév

A záróvizsgára való jelentkezés rendje:

Záróvizsgára az bocsátható, aki a képzési program minden előírt követelményét teljesítette. A hallgató a záróvizsgára való jelentkezési szándékát a honlapon elérhető nyomtatványnak a Felnőttképzési Központ által megadott határidőre történő benyújtásával jelzi.

FELNŐTTKÉPZÉSI SZERZŐDÉS **(hallgatóknak)**

Mely létrejött a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (Nftv.) alapján folyó iskolarendszerű szakirányú továbbképzés tárgyában – figyelemmel a felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény előírásaira is – az 1. pontban megjelölt szerződő felek között az alábbi feltételekkel:

1. Szerződő felek:

Debreceni Református Hittudományi Egyetem (intézményi azonosító: FI12746)
mint képzést végző intézmény

..... (név, születési név) hallgató

..... (születési helye, ideje),

.....(anyja neve),

..... (lakcíme),

mint képzésben részt vevő hallgató, aki.....
alapképzettséggel rendelkezik.

2. A szerződés tárgya: _____ szakirányú
továbbképzés.

3. A képzés időtartama: félév, kezdő időpontja

4. A képzés tanterve: a DRHE által a képzési és kimeneti követelmények szerint
kidolgozott és elfogadott tantervi háló és tantárgyi program szerint.

5. A képzés helye: 4026 Debrecen, Kálvin tér 16.

6. A képzés költsége 108.000.-Ft, mely magába foglalja a tanulmányi kötelezettség teljesítésével kapcsolatos összes költséget (vizsgadíj, pótvizsga díj, záróvizsga díj). A képzési díj a hallgatói jogviszony fennállása alatt nem módosul.

A képzés díja 100 000.-Ft, azaz száz-ezer forint, mely összeget a hallgató az első félévben-ig, de legkésőbb a beiratkozástól/registrlációtól számított két héten belül köteles a Neptun rendszeren keresztül átutalni a DRHE számlájára.

A hallgató beiratkozáskor 8 000,- Ft, azaz nyolc-ezer forint beiratkozási díj, a további félévekben 8 000,- Ft, azaz nyolc-ezer forint regisztrációs díj fizetésére köteles. Ha a hallgató a tanulmányait – bármely okból – abbahagyja, a befizetett képzési díjat, beiratkozási/registrlációs díjat nem követelheti vissza.

7. A képzéshez szükséges infrastrukturális feltételeket a DRHE biztosítja, s azokat a hallgató a DRHE szabályzataiban foglaltak szerint jogosult használni.

8. A hallgató hallgatói jogviszonyára, tanulmányi és vizsgaügyeire a DRHE szabályzatai megfelelően vonatkoznak, melyeket köteles betartani. A szabályzat rendelkezéseinek megszegése esetén a DRHE az abban meghatározott jogkövetkezményeket alkalmazza.

9. A foglalkozásokon való részvétel kötelező. Rendkívüli esetben legfeljebb a foglalkozások 20%-áról való távolmaradás engedélyezése kérelmezhető. Ennek túllépése nem teljesített krediteket von maga után. Az engedéllyel mulasztott tanórák tananyagának, követelményeinek pótlását és annak határidejét az érintett oktató határozza meg.

10. A hallgató jelen szerződés aláírásával igazolja, hogy a képzésről szóló tájékoztatást megkapta.

11. A hallgató a jelen szerződés alapján tudomásul veszi és elfogadja, hogy a képzés befejezését és a vizsga eredményes letételét oklevél dokumentálja.

Az oklevél igazolja, hogy a hallgató a szakirányú továbbképzésben részt vett, vizsgakövetelményeinek eleget téve azt eredményesen elvégezte, és _____ végzettséget szerzett.

Az oklevélre a hallgató az abban foglaltak szerint alapíthatja jogait.

12. Ha a hallgató azzal szegi meg a szerződést, hogy a képzési költséget határidőre nem fizeti meg, a DRHE jogosult a szerződést azonnali hatállyal felmondani. A DRHE szerződésszegése esetén a hallgató a Ptk. szerinti kártérítési igényvel léphet fel.

13. A hallgató a jogorvoslati jogát az Nftv-ben és a Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározottak szerint gyakorolhatja.

Jelen szerződésben nem szabályozott kérdésekben – különösen a szerződő felek szerződésszegésére – a nemzeti felsőoktatási törvény, a felnőttképzésről szóló törvény, valamint a Ptk. idevonatkozó rendelkezései az irányadók.

Debrecen, 20..... napján

.....

rektor

.....

hallgató

TANTÁRGYLEÍRÁSOK

KÖTELEZŐ ISMERETKÖRÖK

Közigazgatási, EU-s és államigazgatási alapismeretek

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
Közigazgatási, EU-s és államigazgatási ismeretek FDKEA1E	10+5	7	k	K	I.	-

A tantárgy oktatásának célja:

- A hallgatók megismerjék és elsajátítsák a Magyar Köztársaság alkotmányos alapjain, valamint törvényhozó, végrehajtó és bírói hatalmon belül elsősorban a végrehajtói hatalom szervezeti struktúráját
- Eligazodjanak az államigazgatási és az önkormányzati igazgatás jogszabályi keretein belül
- Tájékozottak legyenek az Európai Unió rendeltetését, célját illetően, megismerjék az EU szervezeti struktúráját, alapvető intézményeit és tevékenységét. Jártasságuk legyen az uniós normák rendszerében

A tananyag tartalma:

- A magyar közigazgatás általános jellemzői
- A központi közigazgatás szervezetrendszere. A központi közigazgatási szervek feladatköre, működésük szabályai
- A dekoncentrált igazgatás sajátosságai. A megyei és fővárosi kormányhivatalok
- A helyi önkormányzati igazgatás
- A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályai
- Az EU létrejötte
- Az Unió alapintézményei és azok rendeltetése
- Az uniós normák jellemzői
- Az Unió működésének pillérei

Követelmény:

- A hallgató szerezzon kellő jártasságot a Magyar Köztársaság államszervezetét, azon belül kiemelten a közigazgatási szervek rendszerét és működését szabályozó joganyagban
- Megismerjék a helyi közigazgatás funkcióit, a helyi önkormányzatok alapvető feladatait, jogalkalmazói szinten értsék és alkalmazni tudják a Két. szabályait

- Megismerjék az Európai Unió történelmét, célját, alapintézményei, működését

Kötelező irodalom:

A Magyar Köztársaság Alkotmánya, 1949. évi XX. törvény

2010. évi XLIII. törvény az központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról

2010. évi CXXVI. törvény a megyei és fővárosi kormányhivatalokról

1994. évi LXXV. törvény a helyi önkormányzatokról

Chronowski-Rózsás: Alkotmányjog és közigazgatási jog Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs 2007

Horváth Zoltán: Kézikönyv az Európai Unióról HGV, Oracle Kiadó, Budapest

Kecskés László: (2005) EU-jog és jogharmonizáció HVG, Oracle Kiadó, Budapest

Ajánlott irodalom:

Dr. Ficzer Lajos: Közigazgatási jog - Általános rész OSIRIS, Budapest, 1998

Bosch-Kapa: Jogi és közigazgatási ismeretek – Tanügyigazgatás, BME, 2004
2004. CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól

Várnay Ernő-Papp Mónika: Az Európai Unió joga KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft., Budapest, 2002.

A nevelési-oktatási intézmény mint szervezet

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
A nevelési-oktatási intézmény mint szervezet FDNSZ1E	10+0	7	k	K	I.	-

A tantárgy oktatásának célja:

A pedagógusképzésben szerzett ismeretekre és a gyakorlati tevékenység tapasztalataira építve a képzés során a továbbképzés hallgatói felkészülnek a pedagógus munkakörök, illetve az intézményekhez kapcsolódó speciális feladatok ellátására, ismereteket szereznek a közoktatás rendszerének, intézményrendszerének működéséről, hatékony irányításáról, a nevelés – oktatás tartalmi szabályozásának új követelményeiről.

A fenti ismereteket alkalmazni tudják a nevelésben – oktatásban, a pedagógiai gyakorlatban.

A tananyag tartalma:

- A nevelési – oktatási intézmény mint szervezet
- A közoktatási intézmények környezete, szervezeti kultúra, az intézmény képének tudatos alakítása, az intézmény vezetése, intézményszintű tervezés, információáramlás, kommunikáció, innováció és szervezetfejlesztés, tanári, tanulói, szülői szerveződések
- A pedagógus a nevelési – oktatási intézmény szervezetében
- A pedagógus szerepei, feladatkörei, munkatevékenységei, a köznevelési rendszerben, a pedagógus önismereti, önértékelési, önfejlesztési módszereinek megismerése, gyakorlása, a pedagógusok mentálhigiénája, konfliktusok kezelése, az oktatási folyamat tervezése

Követelmény:

A képzés során a hallgató következő képességeinek, kompetenciáinak kialakítása és fejlesztése valósul meg:

- Vezetői, irányítói, készségek, képességek kialakítása, fejlesztése
- Kooperatív szervezőkészség
- Döntés – előkészítés, operatív folyamatirányítás
- Kapcsolatépítés, koordináció
- Szervezeti kommunikációs rendszer kiépítése, működése
- Kommunikáció és tárgyalási képesség és készség
- Szervezeti egységek irányítása
- Minőségirányítási rendszer működtetése

Kötelező irodalom:

Balázs Éva: Innovativitás a közoktatásban. Iskolakultúra. 2003. 13.

Báthory Zoltán: Az innováció helye a közoktatásban. Pedagógiai műhely 2005/2.

Gáspár László: Innovációs folyamatok menedzselése az iskolában. OKKER Kiadó, 1996

Kőrösné Mikis Márta: Az innovatív pedagógiai gyakorlat definíciója. Új Pedagógiai Szemle, 2000/11.

Szabó Mária: Pedagógiai fejlesztések módszertani ötlettára. Budapest, OFI 2008.

Ajánlott irodalom:

Bakacsi Gyula: Szervezeti magatartás és vezetés. Budapest, 2003.

Békési Kálmán: Innováció és intézményvezetés. Új Pedagógiai Szemle 2008/11-12.

Havas Péter: A pedagógiai rendszerek fejlesztése. Új Pedagógiai szemle, 2003./9.

Reisz Terézia: Újító pedagógusok és pedagógiai innováció. Iskolakultúra: 2000. 3.

Klein Sándor - Vezetés- és szervezetpszichológia. Budapest, 2000.

A nevelési-oktatási intézmény hatékonysága

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
A nevelési- oktatási intézmény hatékonysága FDNIH1E	10+5	12	k	K	II.	-

A tantárgy oktatásának célja:

- A pedagógusi tevékenységhez szükséges elméleti és gyakorlati ismeretek megerősítése, elmélyítése, a legújabb ismeretekkel történő megújítása.
- A képzés során elsajátítandó kompetenciák, ismeretek, az ismeretek alkalmazása a gyakorlatban, elvárt szakmai attitűdök: a gyakorlati tevékenységük tapasztalataira építve a képzés során a pedagógusok felkészülnek a pedagógus munkakörök, illetve az intézményekhez kapcsolódó speciális feladatok ellátására.

A tananyag tartalma:

- Közigazgatási vezetési ismeretek
- A nevelési- oktatási intézmény, mint szervezet felépítése, fejlesztése
- A nevelési- oktatási intézmény hatékonysága
- A pedagógus a nevelési- oktatási intézmény szervezetében /a pedagógus feladatkörei és ezek megjelenése a gyakorlatban
- A speciális nevelési feladatok
- A hatékonyság mutatói mérési lehetőségek a tanulói és a pedagógusi munka értékelésére, a minőségbiztosítás módszerei, tanári, tanulói, szülői szerveződések, az intézményi légkör szociálpszichológiai jellemzői, összefüggése a teljesítménnyel, a mérés, értékelés gyakorlata, a pedagógus tevékenységet segítő új eljárások, módszerek, technikák

Követelmény:

- A hallgató legyen képes reflexiók megfogalmazására, minőségmutatók felismerésére, azonosítására, összefüggések feltárására.
- A foglalkozásokon való részvétel
- PPT készítése:”A nevelő- oktató intézményem hatékonysági mutatói” – bemutatás
- A szakirodalom feldolgozása /elemzés
- Mérés- értékelés gyakorlatához tesztfeladatok megoldása

Kötelező irodalom:

Szárny és Teher. Ajánlás a nevelés- oktatás rendszerének újjáépítésére. Bölcsek Tanácsa Alapítvány 2009.
Az Európai Unió oktatáspolitikája 2006.

A Köznevelési Törvény 2011.

Ajánlott irodalom:

Fókuszban a minőség (2000) BGR modell

Göresné Muzsai Viktória: Iskolafejlesztés és hatékony vezetés. Az iskola elemző értékelése 2004.

A pedagógus a nevelési-oktatási intézmény szervezetében

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
A pedagógus a nevelési- oktatási intézmény szervezetében FDPNI1E	10+5	9	k	K	II.	-

A tantárgy oktatásának célja:

Bemutatni a tanév szerepét a pedagógiai folyamatban. A tanév szerepe és a róla kialakult felfogások. A tanár személyisége és modellhatása. A mai magyar pedagógus társadalomjellemező vonásai. A nevelési stílusok. Az osztályfőnök. A tanári munka szabályozottsága és autonómiája. A pedagógus feladatai.

A tananyag tartalma:

- A pedagógiai hatékonyság összetevői
- A „Jó” pedagógus tulajdonságai
- A személyiségvonások szerepe
- A pedagógiai képességek
- A pedagógiai tudás szintjei és típusai
- A gyakorlati készségek
- A pedagógiai döntések
- A pedagógus gondolkodása
- Hitek, filozófiák
- A reflektivitás
- A pedagógus pálya értékmodellje
- A pedagógusok értékelési rendszere

Követelmény:

Legyenek képesek eligazodni a hazai és a nemzetközi szakirodalomban. Ismerjék meg a szakmai forrásokat, amelyek alapján elemezni tudják a pedagógiai tapasztalatokat. Óralátogatásaik során gyűjtsék össze a tananyag tartalmára vonatkozó ismereteket.

Kötelező irodalom:

Falus Iván: Didaktika

Szüdi János: A pedagógus - szülő - tanuló kapcsolata

Falus Katalin: A pedagógus kulcskompetenciák szerepe a tanulók versenyképességében. 2012.

Horváth Szabó Katalin: Tanárok tanárszerepről. Pedagógusképzés, 1999.

Ajánlott irodalom:

- Pedagógus etika. Hoffmann Rózsa szerk. Budapest, 1996.
Köznevelés Törvény, Budapest, 2011.
Jelentés a magyar közoktatásról /Halász Gábor/ 2009.
Németh András: Nevelés, gyermek, iskola Budapest,1997.

Sajátos pedagógiai, pszichológiai ismeretek

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Elő-feltételek
Sajátos pedagógiai, pszichológiai ismeretek I. FDSPP1E	10+5	10	k	K	III.	-
Sajátos pedagógiai, pszichológiai ismeretek II. FDSPP2E	5+10	10	gyj	K	IV.	FDSPP1E

A tantárgy oktatásának célja:

A drámapedagógusok számára korszerű ismeretek nyújtása, a korábban tanultak kibővítése a szocializáció folyamatáról, a személyiségelméletekről, a pszichés struktúrák rendszeréről, a kritikus életkori periódusokról, a lelki egészség – betegség fogalomköréről.

A tananyag tartalma:

I.

- A személyiség fogalma, struktúrája
- A személyiségelméletek jellegzetességei
- Típustanok, vonáselméletek
- A szocializáció fogalma, folyamata, ágensei
- Szociális tanulás
- Személyközi kapcsolatok
- Csoportdinamika

II.

- Az egészséges személyiségfejlődés tényezői, folyamata
- A lelki egészség – betegség
- Pszichés sérülések, traumatizáló élmények
- Kritikus életkori periódusok
- Tünetek rendszerezése

Követelmény:

- A hallgatók rendelkezzenek a tudomány mai állásának megfelelő ismeretekkel, a személyiség fogalmával, dinamikájával, szerkezetével, fejlődésével, típusaival kapcsolatos tárgykörökben
- Legyenek képesek a pszichés sérülékenység, az átlagtól való eltérés, a problémahordozó viselkedés felismerésére és az adekvát segítségnyújtásra
- Az első félév kollokviummal zárul
- Az aláírás megszerzésének feltétele házi dolgozat készítése
- A II. félév gyakorlati jeggyel zárul

Kötelező irodalom:

Pinczésné Palásthy Ildikó – Kathyné Mogyoróssy Anita: A nevelés szociálpszichológiája. RE-PE-T-HA-Könyvek, DE TEK, Debrecen, 2011.

Pinczésné Palásthy Ildikó – Kathyné Mogyoróssy Anita – Pauwlik Zsuzsa: Személyiségfejlődés és viselkedészavarok. RE-PE-T-HA-Könyvek, DE TEK, Debrecen, 2011.

Ajánlott irodalom:

Cole – Cole: Fejlődéslélektan, Osiris Kiadó, Budapest, 1997.

Carver – Scheier: Személyiségpszichológia, Osiris Kiadó, Budapest, 1998.

Pinczésné dr. Palásthy Ildikó: Személyiséglélektan, szöveggyűjtemény, KFRTKF, Debrecen, 1999.

Pinczésné dr. Palásthy Ildikó: Szociálpszichológia, szöveggyűjtemény, KFRTKF, Debrecen, 2000.

VÁLASZTHATÓ ISMERETEK

I.A DRÁMAPEDAGÓGIA ELMÉLETE ÉS GYAKORLATA

JÁTÉKELMÉLETI TÉMACSOPORT

Pedagógiai játékelmélet

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
Pedagógiai játékelmélet FDPEJ1E	10+5	5	k	Kv	I.	-

A tantárgy oktatásának célja:

- A pedagógiai játékelmélet - játékpedagógia interdiszciplináris szemléletű elméleti alapjainak komplex értelmezése.

A tananyag tartalma:

- A játék fogalma, sajátosságai, kapcsolata más tudományokkal
- A játék pedagógiájának rövid története
- A játékpedagógia elméleti kérdései
- Játékelméletek
- A játékok osztályozása
- A játékok hatása a gyermek fejlődésére
- Játékpedagógiai kérdések a XXI. században
- Versengés
- Kooperatív stratégiák
- Kockázat és bizonytalanság
- Film, zene, fikció
- A pedagógus játékot befolyásoló személyisége

Követelmény:

- A hallgató ismerje meg:
 - A játékpedagógia elméleti és gyakorlati kérdéseit, a játékot támogató közvetlen és közvetett pedagógiai feladatokat
- Legyen képes:
 - A korszerű szemléletű játékelmélet alkotó befogadására, alkalmazására, fejlesztésére tartalom, módszer, technika - szempontok alapján.

Kötelező irodalom:

Kovács György - Bakosi Éva: Játéypedagógiai ismeretek, Debrecen, 2005.
Perhamm, Molly: Játékenciklopédia, Alexandra Kiadó, Pécs, 2001.
Maszler Irén: Játéypedagógia, Pécs, 1996.

Önismereti gyakorlat

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
Önismereti gyakorlat FDOGY1E	0+15	2	ma	Kv	I.	-

A tantárgy oktatásának célja:

- A drámatanár-jelöltek önismeretének, társas-, kommunikációs képességeinek, attitűdjének
- fejlesztése sajátélményű tréning módszerével

A tananyag tartalma:

- Az önismereti csoportmunka technikája
- Az önismeret és az önkifejezés kommunikációs eszközei
- Az önfeltárást segítő és gátló tényezők. A személyes involválódás. Közelítés a reális önismerethez
- A személyiség sokrétűségének a feltárása
- Pozitív érzelmi odafordulás - empátia, érzelmek kifejeződése, elfogadás, valódi bizalom
- Az énkép összetevőinek a tudatosítása, szerepe a szakmai munkában, mindennapi életünkben
- Közösségfejlesztő attitűd további alakítása, formálása. Viselkedésváltozás - másokra figyelés, empátia, tolerancia, nyitottság

Követelmények:

- A jelölt legyen nyitott személyes tulajdonságainak feltárására
- mutasson fogadókészséget a visszatükrözések, kívülről, a társak felől érkező üzenetek iránt
- legyen partner a közösségépítésben
- attitűdje legyen megerősítő, kompetenciakészítő

Kötelező irodalom:

Bagdy Emőke - Telkes József (1995): Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Gyökössy Endre: Magunkról magunknak. Kálvin, Budapest, 1992.

Réthy Endréné (1999): Önismereti alapok, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Rudas János (2007): Önismereti csoportok. Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest

Ajánlott irodalom:

Király József - Kristály Mátyás (1998): Önismeret, emberismeret. Novora, Budapest

Pinczésné dr. Palásthy Ildikó (2009): Önismereti tükör. Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen

Rudas János (szerk.) (1997): Önismereti csoportok. Animula, Budapest

Drámajátékok

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
Drámajátékok FDDJA1E	0+15	3	gyj	Kv	II.	-

A tantárgy oktatásának célja:

Olyan pedagógus továbbképzés, ahol a résztvevő készségfejlesztő gyakorlatok széles skáláját ismeri meg, melyeket csoportfoglalkozás keretében önmaga is kipróbálhat.

A tananyag tartalma:

- Röviden a drámapedagógiáról
- Ismeretterjesztő-, kapcsolatteremtő és bizalomjátékok
- Érzékelő gyakorlatok
- Memória- fantáziajátékok
- Ön- és csoportismereti játékok
- Koncentrációs játékok
- Non-verbális és verbális kommunikáció
- Improvizációra épülő szituációs játékok

Követelmény:

A tanult drámajátékok megértése, az azokban való aktív részvétel, egy szabadon választott játék játékvezetői levezetése.

Kötelező irodalom:

Gabnai Katalin: Drámajátékok gyerekeknek, fiataloknak, felnőtteknek. (Budapest, Marczibányi Művelődési Központ 1993.)

Ajánlott irodalom:

Játékkönyv (szerk.: Kaposi László, Marczibányi Művelődési Központ, Budapest - Kerekasztal Színházi Nevelési Központ 1993.)

Add tovább! Drámajáték-gyűjtemény (Vegyed-e füzetek 1. Candy Kiadó Veszprém 1995.)

Ajánlott irodalom:

A dráma tanítása - oktatási segédlet az 1-2. osztályban tanítók számára
(Kerekasztal Színházi Nevelési Központ Gödöllő 1998)

A dráma tanítása - oktatási segédlet a 3-4. osztályban tanítók számára
(Kerekasztal Színházi Nevelési Központ Gödöllő 1997)

A dráma tanítása - oktatási segédlet az 5-6. osztályban tanítók számára
(Kerekasztal Színházi Nevelési Központ Gödöllő 1997)

A dráma tanítása - oktatási segédlet a 7-8. osztályban tanítók számára
(Kerekasztal Színházi Nevelési Központ Gödöllő 1998)

Drámapedagógiai olvasókönyv (szerk.: Kaposi László, Marczibányi
Művelődési Központ, Budapest 1995.)

VÁLASZTHATÓ ISMERETEK

I. A DRÁMAPEDAGÓGIA ELMÉLETE ÉS GYAKORLATA

DRÁMAJÉTÉK TÉMACSOPORT

A drámapedagógia elmélete

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
A drámapedagógia elmélete I. FDDPE1E	10+0	4	gyj	Kv	I.	-
A drámapedagógia elmélete II. FDDPE2E	5+5	1	gyj	Kv	II.	FDDPE1E

A tantárgy oktatásának célja:

A drámapedagógia elméletének megismerése. A drámapedagógia fogalmának, kialakulásának, tevékenységformáinak, munkaformáinak szervezési eljárásainak, a konvencióinak megismerése. A drámapedagógia személyiségfejlesztésben betöltött szerepének felismerése, és alkalmazására való törekvés megerősítése. A drámához szükséges képességek fejlesztése.

A tananyag tartalma:

- A tanítási dráma fogalma, kialakulása. A dráma formanyelve.
- A dramatikus tevékenységek osztályozása A., B.,C típusú gyakorlatok
Drámaszerkezetek – stratégiák, technikák
- Tanári eljárások: munkaformák, szervezeti keretek, konvenciók a drámában. A tanár szerepben. A szerepbelépés célja, formái. Tanári kérdésfeltevés, a válaszok kezelése. A résztvevők szerepkörei, kerettávolság. Az egyeztetés formái Az értékelés helye, szerepe, formái a drámában
- Drámapedagógia legfontosabb témátípusai: történelmi helyzet feldolgozása drámával, mesére épülő dráma, közösségi-szociális problémák vizsgálata drámában, tanórai, osztályfőnöki, szabadidős foglalkozáson alkalmazott tanítási dráma

Követelmény:

- A hallgatók ismerjék meg a drámapedagógia fogalomköréhez kapcsolódó általános, szakmai fogalmakat, összefüggéseket
- Legyenek tájékozottak a drámapedagógia kialakulásának történeti vonatkozásaiban
- Ismerjék a dráma szerkezetét, formanyelvét

- Ismerjék a dramatikus tevékenységi formákat, szervezési eljárásokat, konvenciókat
- Ismerjék fel a drámapedagógia lényegét és személyiségfejlesztő hatását,
- Olvassanak speciális irányú szakirodalmat

Kötelező irodalom:

Pinczésné dr. Palásthy Ildikó : (2003) Dráma - Pedagógia - Pszichológia
Pedellus Tankönyvkiadó

Gavin Bolton: (1993) A tanítási dráma elmélete. Színházi füzetek/V
Marczibányi Téri Művelődési Központ, Budapest

Pinczésné dr. Palásthy Ildikó (szerk.)(2010) Drámapedagógia
Szöveggyűjtemény, KFRTKF, Debrecen

Ajánlott irodalom:

Jonothan Neelands(1994) Dráma a tanulás szolgálatában Színházi füzetek/VI
MTMK. Budapest

Palotayné Lengváry Judit(2000) Drámatörténeti vázlatok. Fejezetek az
európai és a magyar dráma köréből. Bessenyei György Könyv Kiadó,
Nyíregyháza

Tanítási dráma

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
Tanítási dráma FDTAD1E	0+10	1	gyj	Kv	III.	FDDPE1E FDDPE2E

A tantárgy oktatásának célja:

A drámapedagógia elméletének gyakorlati alkalmazása. A szabályjátékok különböző típusainak meghatározott cél szerinti alkalmazása. Szituációs, interakciós játékok, szerepjátékok, komplex tanítási dráma saját élményű a társművészetekkel integrált alkalmazása. Tervezések, forgatókönyvek készítése, a megvalósítás folyamata. A drámapedagógia hatása.

A tananyag tartalma:

- A dramatikus tevékenységek osztályozása (A, B, C, D típusú tevékenységek)
- Szövegelemzések. A fókusz. A megértést, átélést elősegítő gyakorlatok.
- A dramatikus játékok, tanítási dráma tervezése, kész forgatókönyvek elemzése
- Tanár szerepe, tanári kérdések, tanári eljárások: munkaformák, konvenciók, színházi eszközök gyakorlati alkalmazása
- Az értékelés helye, szerepe, formái a drámában. Drámajáték, szerepjáték, szabályjáték komplex tanítási dráma tervezése. Drámaszerkezetek – stratégiák, technikák
- Gyakorlatok. Mesei motívumok felhasználó, mesére épülő dráma. Történelmi helyzet feldolgozása drámával Közösségi-szociális problémák vizsgálata drámában Műalkotások feldolgozása dráma segítségével

Követelmény:

- A hallgatók ismerjék a dramatikus játékok, gyakorlatok cél szerinti alkalmazási lehetőségét
- Ismerjék és alkalmazzák dramatikus tevékenységeket a pedagógiai, művészeti céloknak megfelelően
- Komplex tanítási dráma tervezése, folyamata a céloknak megfelelően
- A drámajáték irányításának, szervezésének legfontosabb alapelveit

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele:

Drámapedagógiai (tanítási dráma) tervezet/ dolgozat

A foglalkozásokon való aktív részvétel

Kötelező irodalom:

A dráma tanítása/I-IV. (tanári segédlet-sorozat az 1-2., 3-4., 5-6., 7-8. osztályban tanítók számára) Szerk.: Kaposi László. Kerekasztal Színházi Nevelési Központ, Gödöllő, 1997.

Bolton, Gavin: A tanítási dráma elmélete. Marczibányi Téri Művelődési Központ, 1993.

Dráma, oktatás, nevelés. Szerk.: Szauder Erik, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1994.

Drámafoglalkozások gyerekeknek, fiataloknak. Szerk.: Kaposi László. Magyar Drámapedagógiai Társaság és Marczibányi Téri Művelődési Központ, Budapest, 1999.

Játékkönyv. Szerk.: Kaposi László, Kerekasztal Színházi Nevelési Központ és Marczibányi Téri Művelődési Központ, 1993.

Ajánlott irodalom:

Neelands, Jonothan: Dráma a tanulás szolgálatában. Magyar Drámapedagógiai Társaság, Marczibányi Téri Művelődési Központ, Budapest, 1994.

Pinczésné dr. Palásthy Ildikó : (2003) Dráma - Pedagógia - Pszichológia Pedellus Tankönyvkiadó

Gavin Bolton: (1993) A tanítási dráma elmélete. Színházi füzetek/V Marczibányi Téri Művelődési Kp.,Budapest

Pinczésné dr. Palásthy Ildikó (szerk.)(2010) Drámapedagógia Szöveggyűjtemény, KFRTKF, Debrecen

Palotayné Lengváry Judit(2000) Drámatörténeti vázlatok. Fejezetek az európai és a magyar dráma köréből. Bessenyei György Könyv Kiadó, Nyíregyháza

Drámapedagógiai gyakorlat

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
Drámapedagógia gyakorlat I. FDDGY1E	0+10	1	ma	Kv	I.	-
Drámapedagógia gyakorlat II. FDDGY2E	0+10	1	ma	Kv	II.	FDDGY1E
Drámapedagógia gyakorlat III. FDDGY3E	0+10	1	gyj	Kv	III.	FDDGY2E

A gyakorlat célja:

- Tájékozódás és tapasztalatszerzés olyan foglalkozásokon, iskolákban, kulturális intézményekben, rendezvényeken, játszóházakban, stb., melyek dramatikus elemeket tartalmaznak

Tartalom:

- A drámapedagógia alkalmazási lehetőségei
- A drámapedagógia célcsoportjai: játszók és befogadók
- A foglalkozások jellege
- Forgatókönyv - óravázlat
- Speciális kapcsolódó feladatok (zene, báb, térszervezés, stb.)
- Hospitálási jegyzőkönyv – megfigyelési szempontok
- Reflexiók megfogalmazása

Követelmény:

- A hallgató legyen képes a foglalkozások célkitűzéseinek felismerésére
- Legyen képes megítélni, hogy a tartalom és forma adekvát-e, megfeleltethető-e a résztvevők életkori és egyéni szükségleteinek, igényeinek
- Legyen véleménye a moderátor (tanár/drámatanár/színjátész) hitelességéről, felkészültségéről, attitűdjéről
- 1-2. félév: Tudjon hospitálási jegyzőkönyvet készíteni
- 3. félév: tudjon foglalkozástervet készíteni

Drámapedagógiai gyakorlat

III. félév

FOGALKOZÁS-/PROGRAMTERV

1. A tevékenység neve, címe
2. A tevékenység céljának, a fejleszteni kívánt készségek leírása
3. A célcsoport leírása (létszám, általános jellemzők – életkor, érdeklődés, stb.)
4. A tervezett alkalmak száma, a tevékenység időtartama
5. A tevékenység munkaerőigénye (megvalósítók létszáma, részvételük időtartama, képesítésük)
6. A tevékenység módszertanának leírása
7. A tevékenység eszközigényének leírása
8. A tevékenység kimenete a teljesítés követelményeinek leírása
9. A tevékenység sikeres megvalósításával elérni kívánt eredmények leírása

Kötelező irodalom:

Pinczésné dr. Palásthy Ildikó (2003): *Dráma – Pedagógia – Pszichológia*.
Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen

Drámajáték-vezetés

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
Drámajáték-vezetés FDJVE1E	0+10	1	gyj	Kv	IV.	-

A tantárgy oktatásának célja:

Drámapedagógiai jellegű tanórák, foglalkozások tervezése, vezetése és elemzése.

A tananyag tartalma:

Drámaórák, foglalkozások tervezése, szervezése, vezetése, elemzése.

Követelmény:

Drámafoglalkozások vezetése a 6-16 éves korosztály számára tanórai, szakköri keretben, illetve a közoktatás-közművelődés különböző intézményeiben.

A rendelkezésre álló időkeretben:

- két látottat elemezni,
- két foglalkozástervezetet kell elkészíteni,
- két foglalkozást kell vezetni (azaz a tervezetet megvalósítani)

A reflexiókat, önreflexiókat is tartalmazó dokumentumgyűjteményt portfólióként kell benyújtani.

A gyakorlat érdemjegyet a portfólió minősítése adja

A foglalkozások/órák elemzési szempontjai

1. Az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazási foka és ennek tudatossága a tervezetben és a tanórán/foglalkozáson

- A tantervi követelményeknek és az óra/foglalkozás célkitűzéseinek megfeleltetése
- A dráma műveltségi orientáció reprezentációja
- Az életkori és egyéni sajátosságok figyelembe vétele
- A képességfejlesztés tendenciái
- A tanár-diák interakció minősége és eredményei
- Alkalmazott munkaformák, eszközök, szervezeti és időkeretek, ezek strukturálódása

- Adekvát kifejezési formák, formanyelv használata

2. A drámapedagógus személyisége, nevelői sajátosságai

- Önismerete, önértékelése
- Jellemző attitűdje, vezetési stílusa
- Spontán helyzetekre adott reakciói, improvizatív készsége
- Tudatossága
- A gyermeki személyiség ismerete, tisztelete, önállóságának biztosítása
- A csoport fejlesztése érdekében tett erőfeszítései, a közösségi élményszerzés biztosítása
- Probléma-, konfliktusfelismerési készsége, a konfliktuskezelési módja

Dialógusszerkesztés

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
Dialógusszerkesztés FDDSZ1E	0+10	2	gyj	Kv	II.	-

A tantárgy oktatásának célja:

A hallgatók kreatív írásgyakorlatokat készítenek, megismerkedve az elbeszélés alapformáival és a dialogikus narráció módozataival. Egy-egy klasszikus drámai, illetve epikus mű, valamint filmalkotás és televízió-sorozat (vagy sitcom) párbeszéd-formáinak tartalmi és szerkezeti, dramaturgiai, esztétikai és funkcionális elemzése nyomán felkészülnek arra, hogy képesek legyenek dialógus formájában is egy adott történetet elmondani. Külön is ügyelve arra, hogy a párbeszédből a helyzet és a jellem, az előzmény és a konfliktus is ki tudjon bontakozni.

A tananyag tartalma:

Órai munka keretében, párokba rendeződve, rövid dialógusokat írnak és adnak elő egy-egy hétköznapi helyzetet reprezentálva, önálló otthoni feladatként, stílusgyakorlat formájában, ugyanazt a történetet elbeszélik, monologizálják és dialogizálják. Az elvégzett feladatok és a konzultációs alkalmakon való részvétel alapján gyakorlati jegyet kapnak.

Fikció- és akció-valóság; történet és párbeszéd - a „hihető” és az abszurd megszólalás.

Cselekmény a szóban - a szöveg asszociatív és érzéki megjelenítő képessége.

Szituáció és jellem - irodalmi és filmes párbeszéd; a beszéd és a csend viszonya.

Követelmény:

- Helyzet- és stílusgyakorlatok
- Dialóguselemzések, értékelés

Kötelező irodalom:

Bécsy Tamás: A cselekvés lehetősége. A drámai akció története Shakespeare-től a XIX. századig, Budapest, Magvető, 1987.

Eco, Umberto: Bábeli beszélgetés. Budapest, Európa Kiadó, 1994.

Eco, Umberto: Hat séta a fikció erdejében. Budapest, Európa Kiadó, 1995.

Eco Umberto: Ellenséget alkotni. Budapest, Európa Kiadó, 2011.

Ajánlott irodalom:

Orosz Magdolna: „Az elbeszélés fonala”, Budapest, Fórum Könyvkiadó, Újvidék, 2003. – Uő.: Tévedések és tévelygések. Dialógus, írás és intertextualitás...

Társművészetek: báb

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
Társművészetek: báb FDBAB1E	5+5	2	gyj	Kv	I.	-

A tantárgy oktatásának célja:

Felkészíteni:

a hallgatókat a bábjáték sokszínűségének vizsgálatára,
a bábjátéknak az oktató - nevelőmunkában való nagy hatékonyságú használatára.

Fejlesztzeni:

a hallgatók azon kreativitását, mely a bábjáték eszköz jellegét hivatott feltérképezni
a bábozás sokoldalú beépítésének lehetőségeit különböző tevékenységekbe (szövegfeldolgozás, szövegértés, vizuális tervezés, dramatikus játékok színpadra állítása, mesék bábszínpadra alkalmazása ...).

Feltárni:

a bábjáték és a bábművészet ősiségét, máig ható ősi üzeneteit,
a bábozás cél és eszköz jellegét,
a bábtechnikákat és báb fajtaikat
a bábművészet befogadás-esztétikáját.

A tananyag tartalma:

- Mi a BÁB?
- létének lényeges kritériumai
- Báb és lélek
- A bábnak, a bábozásnak, alakoskodásnak helye a kultúrtörténetben
- a báb etimológiája,
- fadarab, kiszebáb, bálvány, képzőművészeti alkotás ...
- szellemvilág és a báb kapcsolata, mágikus eszköz
- Ősisége, történetisége
- hitvilág és báb, kultikus tárgy, szertartás része, istenek megidézői
- Bálvány és Báb
- A bábjáték alkalmazásának formái
- művészi bábjáték
- népi bábjáték
- alkalmazott bábjáték
- A népi bábjáték:
- Évköri rend szerinti szokáselemek
- Ujváry Zoltán csoportosítása

- Székely György csoportosítása
- Vásári bábjáték
- A báb típusai, esztétikája
- A bábfajták a mozgatás iránya felől
- Pedagógiai bábjáték
- eszköz jellege, az oktatásban elfoglalt helye
- a kisgyermek világképe és a bábjáték egymásra találása
- a vágyteljesítő képesség és bábjáték kapcsolata

Követelmény:

- A hallgatók ismerjék meg a kortárs bábművészet irányzatait, a bábművészet és a társművészetek kapcsolatrendszerét,
- legyenek képesek elhelyezni a bábjáték alkalmazott vonulatát a bábművészetben belül,
- ismerjék fel a bábjáték komplexitását, s ennél fogva azt, hogy a bábjáték alkalmas a gyermekek személyiség fejlesztésére,
- ismerje a bábjáték lélektanban betöltött szerepét,
- ismerjék meg és legyenek képesek alkalmazni a bábművészet és a bábjáték fogalmi rendszerét
- a pedagógiai bábjáték sokszínűségét megismerve tudják alkalmazni a bábjáték különböző típusait tanórán és tanórán kívüli is,
- törekedjenek arra, hogy a helyi bábszínházi előadásokat megismerjék, s tudják ezeket megadott szempontok szerint elemezni.

Kötelező irodalom:

Székely György: Bábuk és árnyak, Budapest 1972.

Szentirmai László: Nevelés kézzel - bábbal, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 1998.

Dr. Polcz Alaine: Bábjáték és pszichológia. NI. Budapest, 1977.

Kazanlár Emil: A bábjáték - Műhelytitkok sorozat, Corvina Kiadó, Budapest, 1973.

Belitska-Scholtz Hedvig: Vásári és művészi bábjátszás Magyarországon 1945-ig Tihany 1974.

Ajánlott irodalom:

BÁB-TÁR I - XII. Art Limes folyóirat, főszerk.: Virág Jenő, Tatabánya, A bábjáték lélektana és pedagógiája - szerk.: Hollós Róbertné NPI, Budapest, 1982.

Bábesztétikai szöveggyűjtemény I -II., NPI, Budapest, 1978.

Peter Brook: Az üres tér, Mérleg sorozat, Európa, Budapest, 1999.

A színház világtörténete I - II., Főszerk.: Hont Ferenc, Gondolat, Budapest, 1972.

Bábszínház 1949 - 1999 Molnár Gál Péter tanulmányával,

Szerk.: Balogh Géza, Budapest, Bábszínház 1999.

Tarbay Ede: Bábtörténeti kalandozások /Bábjátékos oktatás/

Szacsvay Éva: Bábtáncoltató betlehemezés Magyarországon és Középkelet - Európában, Budapest, Akadémiai Kiadó

VÁLASZTHATÓ ISMERETEK

I. A DRÁMAPEDAGÓGIA ELMÉLETE ÉS GYAKORLATA

DRAMATURGIA TÉMACSOPORT

Dráma- és színháztörténet

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
Dráma- és színháztörténet FDSZT1E	10+5	2	k	Kv	I.	-

A tantárgy oktatásának célja:

Ismerkedjenek meg a hallgatók: a színház- és drámatörténet nagy korszakaival (hangsúly az európai), a dráma, mint irodalmi műnem és a színház, mint szakrális tér kölcsönhatásával, szerves szimbiózisával.

Az egyetemes dráma- és színháztörténet mellett kapjanak rövid, átfogó képet a magyar dráma- és színháztörténet főbb korszakairól.

A tananyag tartalma:

- A színjátszás kezdetei. Az ókori görög színház (épülete, szcenikája, jelmez és maszk a játékban)
- A „tragikus triász” és Arisztotelész. Drámai műfajok. A kórus funkciói Római színjátékok
- A középkori színjátékok (passió, misztérium, moralitás). A commedia dell’arte jellemzői, típusai
- A reneszánsz színház és dráma. A kor színpada, díszletei, jelmezei. Shakespeare munkássága A francia klasszicizmus elmélete és gyakorlata. Moliére munkássága A romantikus színház és dráma A realista színház és dráma kezdetei. Ibsen és Csehov
- Megújítási kísérletek a XIX. század második felében (Antoine-tól Sztanyiszlavszkij Művész Színházáig)
- A magyar színház-és drámatörténet főbb korszakai (a kezdetektől a XIX. századig)
- Polgári dráma és színjátszás Magyarországon. Katona és Madách munkássága Modern színházi törekvések a XX. században

Követelmény:

Aktív részvétel a szemináriumokon. A debreceni Csokonai Színház előadásainak rendszeres látogatása.

Kötelező irodalom:

Szophoklész: Antigoné, Shakespeare: Rómeó és Júlia, Moliére: Tartuffe, Csehov: Sirály

Brecht: Kurázszi mama, Miller: Az ügynök halála, Katona: Bánk bán, Madách: Az ember tragédiája, Örkény: Tóték

Hont Ferenc (szerk.) (1972): A színház világtörténete I-II. Gondolat Kiadó, Budapest

Hont Ferenc (szerk.) (1962): A magyar színház története. Gondolat Kiadó, Budapest

Ajánlott irodalom:

Vajda György Mihály (szerk.) (több kiadásban is!): Színházi kalauz. Gondolat Kiadó, Budapest

Lengyel György (szerk.) (1970): A színház ma. Gondolat Kiadó, Budapest

Kott, Jan: Kortársunk Shakespeare. Gondolat Kiadó, Budapest

Műsorszerkesztés

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
Műsorszerkesztés FDMSZ1E	5+5	1	gyj	Kv	II.	-

A tantárgy oktatásának célja:

Drámapedagógusok számára szükséges irodalmi és diákszínpadi szöveggnyűvírési és -szerkesztési alapismeretek nyújtása a témaválasztás, műsorszerkesztés, kompozíció, műnemek, valamint zenei és scenikai komponensek használata és módszertana témakörökben.

A tananyag tartalma:

- A szöveggnyűv formai és tartalmi elemi
- A témaválasztás és a szerkesztési elvek kapcsolata
- Anyagválogatás - műnemi és műfaji kritériumok
- Nevelési szempontok - gondolatközvetítés, üzenetközvetítés, hagyományörzés
- A lineáris, a tematikus és az ellenpontoszó szerkesztési elvek
- Műfaji kritériumok és előadói formák
- Műnemi elemek a szerkesztett műsorban
- A drámai megjelenítés kritériumai
- Irodalmi, zenei és scenikai komponensek

Követelmény:

Szerkesztett műsor forgatókönyvének elkészítése szabadon választott témához

Kötelező irodalom:

Dévényi Róbert: A szerkesztett műsor és a pódiumjáték, NPI. Budapest, 1979.

Gabnai Katalin (szerk.): Fényes napok (szerkesztett játékok gyűjteménye). Magyar Drámapedagógiai Társaság, Argumentum Kiadó, Budapest, 2000.

Ajánlott irodalom:

Debreczeni Tibor: A pódiumi rendezés dramaturgiája, Múzsák Kiadó, Budapest, 1988.

Dévényi Róbert: Az amatőr színjáték dramaturgiája, Múzsák Kiadó, Budapest, 1982.

Gabnai Katalin: Színházaskönyv. Helikon Kiadó, Budapest, 2011.

Rendezésmélet és -gyakorlat

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
Rendezésmélet és -gyakorlat I. FDREG1E	0+10	1	gyj	Kv	II.	-
Rendezésmélet és -gyakorlat II. FDREG2E	0+10	1	k	Kv	III.	FDREG1E

A tantárgy oktatásának célja:

Rendezési alapismeretek nyújtása az anyagválasztás, esetleges dramatizálás, műelemzés, kollektív drámaépítés, színpadra vitel feltételrendszere és módszertana témakörökben.

A tananyag tartalma:

- A hivatásos és az amatőrtársulat
- Anyagválasztás - a színjátszók, a csoport ismeretében
- Nevelési szempontok - értékközvetítés
- Szövegértelmezés, műelemzés
- A szereplőválasztás technikai, szempontjai
- Rendezési előkészületek - rendezői példány
- Színpadra vitel, próbafolyamat, instrukcióadás
- Társművészetek, világítástechnika, színdramaturgia

Követelmény:

II. félév: egy előadásrészlet, jelenet rendezésre fókuszáló elemzése

III. félév: rendezői példány készítése választott műhöz, darabhoz

Kötelező irodalom:

Máté Lajos: Rendezésmélet - Kézikönyv amatőr színjátszó rendezők számára Múzsák Közművelődési Kiadó, Budapest, é.n.

Ajánlott irodalom:

Debreczeni Tibor: A pódiumi rendezés dramaturgiája, Múzsák Kiadó, Budapest, 1988.

Efrosz, Anatolij: Mestersége: rendező, Múzsák Kiadó, Budapest, 1979.

Efrosz, Anatolij: Szerelmem, a próba, NPI, Budapest, 1975.

Játék, színjáték, személyiség, NPI, Budapest, 1981.

Koltai Tamás: Cselekvő színház, Magvető Kiadó, Budapest, 1980.

Előadás- és hatáselemzés

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
Előadás- és hatáselemzés FDEHA2E	0+5	1	gyj	Kv	III.	-

A tantárgy oktatásának célja:

Fogalom- és szempontrendszer nyújtása egyrészt a művelt színházlátogató, másrészt a szakmailag érintett drámatanár számára színházi, táncszínházi produkciók elemzéséhez.

A tananyag tartalma:

- A színházi élmény, a katarzis
- Az előadás elemzés szempontrendszere
- Esztétikai minőségek – színpadi megvalósulások
- Kritika és kritikusok
- Színházlátogatás
- A gyermek és a színház

Követelmény:

Egy előadás (-részlet) hatásmechanizmusának adott szempontok szerinti elemzése

Kötelező irodalom:

Pavis, Patrice: Színházi szótár. L'Harmattan, Budapest, 2006.

Ajánlott irodalom:

Bogácsi Erzsébet: Rivalda – zárlat. Dóvin, Budapest, 1991.

Koltai Tamás: Tribulatio, avagy a színház érzékisége. Osiris Kiadó, Budapest, 1998.

Ruszt József: Színészdramaturgia. A Színitanoda. NKA-Hevesi Sándor Színház, Zalaegerszeg, 2007.

Tarján Tamás: Kortársi dráma. Magvető Kiadó, Budapest, 1983.

Schechner, Richard: A performance. Múzsák Kiadó, Budapest, 1984.

II. KÖTELEZŐEN VÁLASZTANDÓ MÓDSZERTANI SPECIALIZÁCIÓ

SZÍNI NEVELÉSI SPECIALIZÁCIÓ

Vers- és mesemondás

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
Vers- és mesemondás FDVEM1E	0+10	4	gyj	Kv	III.	-

A tantárgy oktatásának célja:

Ismerkedjenek meg a hallgatók az előadóművészet ezen ágának esztétikai, gyakorlati és módszertani kérdéseivel. Szerezzenek alapismereteket versrendezésből és mesemondásból (a vers és/vagy mese választástól az előadásig), s legyenek tisztában a művészi beszéd alapvető követelményeivel (orgánium, légzéstechnika, artikuláció).

A tananyag tartalma:

- Vers, mese választás: Mit kell figyelembe venni? (életkori sajátosságok, a versmondó adottságai, asszociációs készsége, képességei, az alkalom, a műfaj, a várható közönség, a körülmények). Én ajánljak, vagy a jelölt?
- Vers, mese tanulás: beszélgetés a versről, tanulás otthon, rendelkező próbák, instrukciók, főpróbák, előadás.
- A művészi beszéd (alapismeretek):
- Az orgánium összetevői (hangerő, hangmagasság, hangszín)
- Légzéstechnikai gyakorlatok
- Szöveg-és mondatfonetikai eszközök használata
- A mű üzenetének megkomponálása
- Szövegelemzés: tartalmi, formai, nyelvi szempontból, milyen nyelvi elemeket használ a költő

Követelmény:

Egy vers versrendezésének folyamata, elemzése, előadása

Kötelező irodalom:

Montágh Imre: Tiszta beszéd (több kiadásban)
Fischer Sándor: A beszéd művészete (több kiadásban)
Versmondók könyve, NPI

Tánc- és mozgásszínház

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
Tánc- és mozgásszínház FDTMO1E	0+15	3	gyj	Kv	IV.	-

A tantárgy oktatásának célja:

A hallgató ismerje meg a tánckompozíciók elkészítésének alapjait, a szereplők jellege, létszáma, életkora, képzettsége stb. figyelembe vételével, különböző szempontok alapján.

A tananyag tartalma:

Feladatok:

- alapelemek (téma és variáció)
 - a) a gesztusnyelv, a táncmozgás, és a születő mozdulat felhasználása (akció) mi táncolható el, és mi nem
 - b) az időbeli és térbeli lehetőségek ismerete
 - c) különböző egységek egymás mellé, után történő rendezése
 - d) különböző variációk (ismétlés, összerakás) felhasználása
 - e) eszközök, díszletek, kellékek
- - forma
 - a) statikus pózok megtapasztalása (egyedül vagy többen), a testrészek, illetve a testek egymáshoz viszonyított helyzete, hatása
 - b) különböző mozgások más-más dinamikával, testrész vezetésével stb.
 - c) szimmetria-aszimmetria kategóriái (ellentétes, egymás utáni)
- - tér
 - a) a testhez viszonyított mozgások
 - b) a térhez vagy a többiekhez viszonyított mozgások
 - c) különböző mozgások a térben
- - idő
 - a) a kitöltött és üres idő
 - b) relatív időviszonyok (gyors-lassú stb.)
 - c) hangsúlyok, ritmusok
 - d) a zene használata, jelentősége
- dinamika
 - a, vezetett, lendített, tartott, passzív mozgások lehetőségei
- a táncos egyénisége, testi, lelki lehetőségei, pillanatnyi belső állapota
- motiváció

Követelmény:

A hallgató ismerje meg az improvizáció és a kompozíció szoros összefüggését, hasonlóságát, különbségeit, tanuljon meg komponálni. Tapasztalja meg a hatás és szándék összefüggéseit, elemzését, a „pillanat művészetének” realizmusát. A foglalkozásokon, gyakorlatokon való aktív részvétel.

Kötelező irodalom:

Humphrey, Doris: A koreografálás művészete, Planétás Kiadó, Budapest, 2000.

Angelus Iván: Táncoskönyv, Magánkiadás, Új Előadóművészeti Alapítvány
Johnstone, Keith: Impro. Improvizáció és a színház, Tatabánya, A Közművelődés Háza, 1993.

Ajánlott irodalom:

Nemes Livia: Alkotó és alkotás, Animula, Budapest, 1998.

Van Praagh, Peggy: A koreográfia művészete, Színháztudományi Intézet, Budapest, 1967.

Díszlet, jelmez, scenika

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
Díszlet, jelmez, scenika FDDJS1E	0+10	4	gyj	Kv	III.	-

A tantárgy oktatásának célja:

A hallgatók olyan ismereteket szerezzenek, és készségeket sajátítsanak el, amelyek alapszinten képessé teszik őket előadó-művészeti (elsősorban színházi és bábszínházi) alkotások komplex látványvilágának megteremtésére, vagyis díszletek, jelmezek, bábok és színpadok tervezésére.

A tananyag tartalma:

- A színházi tér fogalma, története – a rítustól a fogyasztói színházig
- A bábjáték története és esztétikája
- A színpadi látvány tervezésének alapjai
- Az élő színház és a bábjáték előadási körülményei, a tér jellegzetességei – színpad és paraván
- Színek, formák, anyagok – a látvány dramaturgiája

Követelmények:

- Egy szabadon választott darab, darabrészlet, etűd látványtervének elkészítése

Ajánlott irodalom:

Ujvári Zoltán: Játék és maszk I-III. – Debrecen, 1983.

Schechner, Richard: A performance. Esszék a színházi előadás elméletéről. Budapest, 1989., Múzsák

Tarbay Ede (szerk.): Bábtörténeti kalandozások. Budapest, 1990., Múzsák

Kreatív zene

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
Kreatív zene FDKZE1E	0+10	4	gyj	Kv	III.	-

A tantárgy oktatásának célja:

Adjon átfogó ismereteket a vokális és hangszeres zenekultúra tipikus műfajairól és stílusairól, rendszerezés és feldolgozás elveiről és módszereiről, továbbá a hazai zenefolklorisztikai sajátosságairól. Segítse a hallgatókat a zene különböző társadalmi rétegeiben megjelenő stílusok megismeréséhez, összegezze a műzene történeti stílusairól szóló ismereteket. Járuljon hozzá, hogy a stílusok kritikai elemzése által felismerje a zenei interpretáció tartalmi meghatározottságait.

A tananyag tartalma:

- A zeneesztétika kategóriái
- Stílus-kategória általános elemei a zenében
- A zene rétegei és ezek stiláris elkülönülése
- A magyar népzene stiláris tagoltsága
- A stílus, mint alkotói tevékenység, történeti egyedi sajátosságokkal
- A stílus, mint az interpretáció „sorskérdése”
- A műzene történelmi műfajai és stiláris jellemzői
- A zenetörténeti korszakváltások, mint a stílusjegyek „megszüntetve megőrzései”
- A középkor egyházi zenéjének szerkezete
- A reneszánsz zene műfajai és stiláris jellemzői
- A reneszánsz európai zenei gondolkodás és a nemzeti karakter megjelenése
- A barokk stílus olasz, német, francia, angol, spanyol típusai
- A bécsi klasszikus zenei gondolkodás elméleti alapjai
- A nemzeti és egyetemes stílus problematikája a romantikában
- A XX. századi plurális műzene: több stílus egyidejű létezése
- A historikus előadásmód és a népzene hiteles interpretációjának dilemmái
- Urtext kiadások elméleti problémái

Követelmény:

Legyen felkészült, hogy a stílus-problémák megismerése következtében megfelelő esztétikai értékítéletek kialakítására, és ennek a művészetpedagógiában alkalmazására.

Kötelező irodalom:

N. Harnoncourt: A beszédszerű zene, Editio Musica, Budapest, 1988.

Zoltai Dénes: Az esztétika rövid története, Helikon Kiadó, Budapest, 1997.

Almási Miklós: Anti-esztétika, T-Twins Kiadó, Budapest, 1992.

Lükő Gábor: Zenei anyanyelvünk, Táton Kiadó, Budapest, 2002.

Ajánlott irodalom:

R. Donington: A barokk zene előadásmódja, Zeneműkiadó, Budapest, 1978.

Sárosi Bálint: Zenei anyanyelvünk, Planétás Kiadó, Budapest, 2003.

A színházi nevelés korszerű módszerei

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Előfeltételek
A színházi nevelés korszerű módszerei FDSZN1E	0+15	3	gyj	Kv	IV.	-

A tantárgy oktatásának célja:

Színházzal nevel a világ megértésére. A színházművészet és a pedagógia közös alkotói és tudomány területeire fókuszálva olyan, elsősorban tanári szaktudást nyújt, mely a hagyományos pedagógia eszköztárát erősítve a művészeti nevelési kreatív technikáival ismerteti meg a hallgatókat.

A tananyag tartalma:

Alkalmazott drámajáték, játékvezetés, modulációs gyakorlat és háttérmunka, dramaturgiai alapfogalmak, előadás elemzés, készségfejlesztés, tanítási drámára, rendezői alapismeretek, művészi alapismeretek, improvizáció, szakmai gyakorlat.

Követelmény:

- Legyen tisztában a hallgató a fenti célokkal.
- Birtokolja a kultúráközvetítő tárgyak sorában a megértő kommunikációt és annak a tanítását.
- Legyen tisztában a színházi műfajokkal, képes legyen színjátszó kört létrehozni.
- Legyen tisztában a személyiség-fejlesztés lehetőségeivel és annak felelősségével.

Kötelező irodalom:

Kaposi László (szerk.): Színház és dráma a tanításban. Marczibányi Téri Művelődési Központ Kerekasztal Színházi Nevelési Központ Magyar Drámapedagógiai Társaság Budapest, 1995.

Ajánlott irodalom:

Színházi füzetek VIII: 1995. Kerekasztal

Drámapedagógia Magazin (1993-2008) megjelent cikkek és tanulmányok

Specializációs gyakorlat

A tantárgy neve, kódja	Kontakt órák	Kredit	Zárási forma	Státusz	Ajánlott félév	Elő-feltételek
Specializációs gyakorlat I. FDSGY1E	0+15	4	ma	Kv	III.	-
Specializációs gyakorlat II. FDSGY2E	0+45	3	gyj	Kv	IV.	FDSGY1E

A tantárgy oktatásának célja:

A színi nevelési specializációnak megfelelően biztonsággal tudják megtanítani a színháték gyakorlati elemeit, alkalmasak a színhátszás területein darabok rendezésére, műsorok szerkesztésére, ismerik a színelőadások alapvető dramaturgiai és esztétikai szabályait, illetve ezek pedagógiai és pszichológiai hatásait.

A tananyag tartalma:

Rendezési ismeretek gyakorlati alkalmazása az anyagválasztás, esetleges dramatizálás, műelemzés, kollektív drámaépítés, színpadra vitel feltételrendszere és módszertana témakörökben

Követelmények:

I. félév:

Egy jelenet, műsor, színpadi mű rendezői példányának/forgatókönyvének elkészítése, színpadra állítása, annak dokumentálása

II. félév:

A gyakorlat érdemjegyét a tutor minősítése adja

SZÍNI NEVELÉS

Specializációs gyakorlat

IV. félév: 0 + 45 gyj

A tantárgy oktatásának célja:

A színi nevelési specializációnak megfelelően biztonsággal tudják megtanítani a színháték gyakorlati elemeit, alkalmasak a színhátzás területein darabok rendezésére, mősorok szerkesztésére, ismerik a színelőadások alapvető dramaturgiai és esztétikai szabályait, illetve ezek pedagógiai és pszichológiai hatásait.

A tananyag tartalma:

Rendezési ismeretek gyakorlati alkalmazása az anyagválasztás, esetleges dramatizálás, műelemzés, kollektív drámaépítés, színpadra-vitel feltételrendszere és módszertana témakörökben

Követelmények:

Egy jelenet, mősor, színpadi mű rendezői példányának/forgatókönyvének elkészítésében, színpadra állításában való közreműködés, egy feladatrész önálló megvalósítása, próbavezetés, mindezek dokumentálása

A gyakorlat érdemjegyét a tutor minősítése adja

BEFOGADÓ NYILATKOZAT

Drámapedagógia szakirányú továbbképzési szak Színi nevelési gyakorlat 4. félév

Vállaljuk, hogy,
a Debreceni Református Hittudományi Egyetem drámapedagógus hallgatója,
intézményünkben-tól.....-ig
.....(név)
....., gyakorlatvezető
irányításával 45 órás színi nevelési gyakorlatát teljesítse.

Dátum:.....

.....
Intézményvezető, gyakorlatvezető aláírása

P.h.

DRHE Felnőttképzési Központ

Drámapedagógia
szakirányú továbbképzési szak

SZÍNI NEVELÉSI GYAKORLAT

TEVÉKENYSÉGNAPLÓ

Készítette:

4. félév

A GYAKORLAT TEREPE

A csoport (szakkör, színjátszó-kör, színpad, stb.) bemutatása

TEVÉKENYSÉGNAPLÓ

Tevékenységformák:

1. Hospitálás: 5 óra
2. Szakmai anyagok, dokumentumok tanulmányozása: 5 óra
2. Felkészülés 20 óra
3. Önálló foglalkozás-, próbavezetés 5 óra
4. Megbeszélés, dokumentáció 10 óra

Sorszám	Időpont	Tevékenységforma	Feladat	Gyakorlatvezető mentor aláírása
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.*				

* A táblázat tetszőlegesen bővíthető

AZ ÖNÁLLÓAN MEGVALÓSÍTOTT FOGLALKOZÁS/PRÓBA BEMUTATÁSA

Mellékletek:

1. szöveggönyv/forgatókönyv/rendezői példány
2. egy foglalkozás-/próbaterv
3. dokumentum

IGAZOLÓLAP

**Drámapedagógia területen pedagógus szakvizsgára felkészítő
szakirányú továbbképzési szak**

SZÍNI NEVELÉSI GYAKORLAT 4. félév

Igazolom, hogy.....,
a Debreceni Református Hittudományi Egyetem drámapedagógus hallgatója
intézményünkben.....-ig
.....(név)
gyakorlatvezető irányításával 45 órás színi nevelési gyakorlatát teljesítette.

A hallgató az alábbi feladatokat végezte el:

.....
.....
.....
.....

Teljesítményének rövid jellemzése

Felkészültsége:.....
.....
.....

Hozzáállása:.....
.....
.....

Hatékonysága:.....
.....
.....

Javasolt gyakorlati érdemjegye (betűvel és számmal):.....

Dátum:.....

.....
gyakorlatvezető

P.h.

SZIGORLATI TÉTELEK (II. FÉLÉV)

1. A drámapedagógia fogalma, célja, történeti áttekintése. Alkalmazási területei hazai és nemzetközi viszonylatban.
2. A drámapedagógia jellemző tevékenységtípusai (A, B, C, D típusú tevékenységek jellemzése).
3. A dramatikus tevékenység folyamata: téma, fókusz, keret, kerettávolság összefüggése.
4. A drámapedagógia gyökerei: pszichológia, pedagógia, színjátszás.
5. A drámapedagógia irányzatai, képviselői.
6. A dramatikus tevékenység értelmezése, a drámaiság, a dramatikus tevékenység alapelvei.
7. A dráma, mint módszer, mint tantárgy, mint oktatásszervező koncepció, mint tanulás.
8. A dráma eszköztára, szerepe a dramatikus folyamatban. A drámatanár jellemzői.
9. A játék fogalmának, sajátosságainak, osztályozásának értelmezése a gyermekfejlődés és a pedagógus személyiség hatásrendszerében.
10. A színházművészet elhelyezése a művészetek között. A kategorizálás formai és tartalmi szempontjai. A színházi produkció mint végtermék egyedisége a többi művészettel szemben.
11. Az előadás megszületésének motivációja. Mimézis – önkifejezés. Interpretálás – alkotás. Az irodalom és a színház viszonya – a dráma mint végtermék és alapanyag.
12. A színház mint kommunikációs rendszer. Kommunikáció és metakommunikáció, verbális és nonverbális üzenet. A szupraszegmentális jegyek, mint dekódolható információk.
13. Az ókori és középkori színjátszás. Shakespeare. A commedia dell'arte.
14. A XVIII-XIX. századi dráma és színjátszás
15. Színház és dráma a XX. században. Egy szabadon választott XX. századi drámaíró dramaturgiai újításainak bemutatása.

A változtatás jogát fenntartjuk.

ZÁRÓVIZSGA TÉTELEK (IV. FÉLÉV)

1. A közoktatási intézmények formális szabályozása: a stratégiai dokumentumok funkciója, tartalma
2. A munkahelyi csoportok szerepe az intézmények működésében. Az iskola hatékonysága
3. A szervezeti kultúra fogalma, szintjei, modelljei. A szervezetfejlesztés módszerei, lehetőségei. Az iskola mint szervezet
4. Tanulási korlátok - tanulási zavarok. Magyarázóelméletek, rendszertan
5. Magatartási problémák, személyiségzavarok. Pszichés egészség, betegség - fogalomértelmezés. Az okok típusai. Nosológia
6. A játék pedagógiai és pszichológiai elméletei
7. A drámapedagógia elmélete és gyakorlata
8. A tanítási dráma
9. A drámapedagógia a tanórai alkalmazása
10. Drámacsoport vezetése, a drámatanár attitűdje
11. A drámapedagógus mint rendező. A produkció létrehozásának folyamata, megfontolásai
12. A színi nevelés korszerű módszerei
13. A társzművészetek és a drámapedagógia
14. A drámapedagógia hatása a személyiségre, csoportra

A változtatás jogát fenntartjuk.